

В останніх роках члени Союзу Українського Студентства Канади почали критично та об'єктивно аналізувати проблеми сучасного українського суспільства тут, у Канаді. Студенти стали свідомі того, що процес еволюції в українському суспільстві не розвивався до повного його потенціалу. Навпаки, асиміляція у канадійському суспільстві представлялась як найбільша перешкода для нормального розвитку.

Із цієї перспективи, під час 10-го КОНГРЕСУ СУСК КУ у Ванкувері 1969-го року, було вирішено влаштувати "Студентський Рух" по цілій Канаді. Під час цих трьох років, існування так званого "Студентського Руху", цілі студентів не зазнали великих змін через те, що симптоми проблематики також не змінювалися. Наприклад: ми сьогодні спостерігаємо, що ажкох 80 відсотків української молоді не зорганізована і не увімкнулася в українські справи. Українці в Канаді ще назагал мають почуття та комплекс меншешвартої. Між нашими організаціями ще існують розколи та непорозуміння, базовані на політичних, економічних та релігійних ріжницях. Також канадійський уряд не дуже звертає увагу на потребу збереження української мови і культури.

Коротко сказати, СУСК старається побороти асиміляцію, з метою об'єднати всі українські сили до українського руху. Минулого року 5 суспільних працівників СУСКУ розїжджали по цілій Канаді із метою поможити і поширити український студентський рух. Ця програма виявилася дуже успішною. Цього року 20 суспільних працівників продовжують цю працю.

СУСПІЛЬНІ ПРАЦІВНИКИ СУСК-у

Щоб познайомити працівників з різними політичними і соціальними проблемами українсько-канадійського суспільства, вибрані студенти взяли участь у двотижневому орієнтаційному курсі, який відбувся в Інституті Св. Володимира в Торонті. Курс офіційно почався в понеділок, 10-го травня.

Програма складалася з різних тем, які включали аналіз українського і кана-

дійського суспільства, етнічних громад, українських організацій, студентського життя, шкільництва, засобів комунікації соціального громадського поживлення багатокультурності в Канаді та огляд ситуації в сучасній Україні.

Різни доповідачі були запрошені, щоб висвітлити соціальний процес дитини в українському суспільстві, а особливо важливість українських садочків та світлі-

чок, літніх таборів, рідних шкіл та організацій, як, наприклад, СУМК, СУМ, Пласт, ОДУМ, МУНО, УКЮ.

Були також представники і науковці з міської і провінційної шкільної ради, котрі говорили про систему шкільництва та можливості внести українську мову до програми цілоденної англійської школи. Тяжко обміняти англо-саксонський шовінізм і їхнє наставлення не тільки до українських

проблем і потреб, але також до інших етнічних груп.

Поділ і структура КУК-у була вивчена представникам належних організацій. Справа патріархату і укр. самостійної церкви була дискутована, і проблеми між українськими католиками і православними були порушені.

Представники українських політичних партій, як також і представники федерального уряду, доповнили знання про їхнє існування. Репрезентант федеральної ліберальної партії наголошував, що

Продовження на ст. 5.

Ч. 3 (13)

ЛИПЕНЬ 1971

РІК IV

СУСПІЛЬНІ ПРАЦІВНИКИ СУСК-у

УКРОМ

Цього літа українська студентська молодь заплянувала зорганізувати Український Канадійський Фестиваль Мистецтва, який відбудеться в днях 30-го серпня до 3-го вересня у приміщенні Університету Лейк-геа.

На мою думку це дуже своєрідний та безпрецедентний почин, тому, бо його мета і

семінарів в ділянках модерного і народного танку, балету, драми та літератури, музики, фільмової продукції та фотографії, образотворчого мистецтва, скульптури, графіки і кераміки.

Семінари будуть відбуватися кожного ранку від понеділка (3-го серпня) до п'ятниці (3-го вересня) під проводом

УКРАЇНСЬКИЙ КАНАДІЙСЬКИЙ

структура відрізняється від інших, минулих українських імпрез в Канаді.

Головною метою фестивалю є активний обмін думками та ідеями серед самих мистців при активній співучасті заінтересованої публіки. Фестиваль створить нагоду для мистців, які живуть розкинуті в різних осередках Канади зустрінутися та продискутувати їхні мистецькі проблеми. Рівночасно вони зможуть кри-

професійних сил. Досі дефінітивно погодилися до підготовки слідуючої науковці та мистці: Ярослав Розумний, Леонід Молодохан та Ада Лисак. Крім цього деякі семінари відбудуться під проводом фахівців, як приміром: модерний танок проведе Надія Лавличенко; балет — Рома Прийма-Богачевська та Люся Павличенко, фільмову продукцію — Роман Кройтер; міміку та голос — Брасен Ста-

ФЕСТИВАЛЬ МИСТЕЦТВА

тично розглянути сучасний стан мистецтва, найновіші мистецькі течії та культурні процеси, місце українського мистецтва в Канаді, та можливості його розвитку. Виставки їхніх праць та мистецьких досягнень будуть стимулом молодих творчих людей для поживленої праці в поодинокіх ділянках мистецького та культурного життя українців у Канаді.

Головною платформою і місцем для дискусії буде рад

вечний. Кожного дня після обіду учасники будуть мати нагоду прослухати доповіді на літературні та мистецькі теми, як приміром, доповідь Богдана Клаумаша про український канадійський фольклор, Марини Рудницької про українську народну ношу, Радослава Жука про сучасну архітектуру; Валеріяна Ревуцького про проблеми драми та театру.

Продовження на ст. 4.

КАНАДСЬКІ ЕТНІЧНІ СТУДІЇ

Заходами "Між-Університетського Комітету Канадських Слов'ян", від 21-го до 23-го травня 1971 р., відбувся унікальний "Інтернаціональний Симпозіум", який досліджував питання "Мова й культура у плюралістичному суспільстві".

Між-Університетський Комітет Канадських Слов'ян, об'єднання вчених з ділянок гуманістики та суспільних наук, був заснований в 1965 р., щоб досліджувати та заважувати канадсько-етнічні студії. За відносно короткий час, Комітет організував три національні конференції, та видав три публікації, які тепер є основою для дальших дослідів у тій ділянці. Ці видання Конференції та щогорічний "Симпозіум" у більшості завдячують державно-

му секретаріатові і підтримку, і фінансову допомогу.

На щогорічному з'їзді були присутні як доповідачі, дискусанти та предсідники 34 спеціалісти з ділянок соціології, історії, політичних наук, лінгвістики, права й освіти, із Канади, Америки та Європи. Поміж 140 зареєстрованих гостей були представники федерального та провінційного урядів, представники різних етнічних організацій та представники освітніх установ.

Програма конференції складалася із семи сесій, які займалися такими темами: Етнічні суспільства в Європі, Освіта і Етнічність, Релігійні установи та етнічна ідентичність, Суспільна інтеграція та етнічне розрізнення,

етнічна ідентичність та національна єдність, Етнічні групи у Квебеку і Проблеми багатокультурності.

Ініціатором симпозіум був проф. К. Біда, голова Комі-

Продовження на Ст. 6.

ПОВІДОМЛЕННЯ

... 7. — 14. VII. 1971 р. — Світовий З'їзд Українського Студентства в Мюнхені, (Зах. Німеччина).

... 30. VIII. — 3. IX. — Український Фестиваль Мистецтва в Тандер Бей, Онт.

... 4. — 7. IX. 1971 р. — XII Конгрес СУСК-у в Тан-гер Бей, Онт

PUBLISHED BY THE UKRAINIAN CANADIAN STUDENTS' UNION (SUSK)

67 Harbord Street
Toronto, OntarioГоловний Редактор:
Зеновій ЗааричРедакційна Колегія:
Юрій Микитин
Віра Гамівка
Богдан Лищисин
Ірина Макврик
Галія Побігун
Ольга ФеєвичМатеріали, підписані прізвищем, чи
псевдонімом автора,
не завжди відповідають поглядам Редакції чи
Союзу Українського Студентства Канади (СУСК).Редакція застерігає за собою право
редагувати прислані матеріали
тільки за дозволом автора.

Друкарня—Офсет "ПРУТ", Торонто, 241, авт. Ніагара, 363-4640

РЕДАКЦІЙНЕ СЛОВО

Нещодавно американська зовнішня політика змінила радикально своє становище до китайської справи. Зміна потреб та інтересів американської політики відіграла на забуття з боку Америки гарантії для Тайваню хоронити національний китайський уряд Чіан Кай-Шека перед комуністичною загрозою та підтримання спору Тайваню за офіційну позицію як єдиного справжнього репрезентанта всього китайського народу. Ця радикальна зміна американської зовнішньої політики є ясна: своскорисливість могутньої країни стоїть поперед справедливих стремлень та бажань малих або слабких народів.

Не є тут місце розглядати справу, який китайський уряд має право бути визнаним як справжній уряд Китаю, — цей епізод історії народів тільки підкреслює, що слабкі або менші народи надалі жнуть з ласки могутніх потуг.

У цьому ж часі ми, українці, можемо багато навчитись із світових подій. Як довго західний світ та його організації будуть із власної користі залежні від співпраці та гармонії із совєтською Москвою, так довго вони не будуть цікавитись українською справою. Однак, якщо українська справа або становище української діаспори будуть корисні для західного світу, то він буде підтримувати нашу справу. Слабка, або мала, або підкорена нація може бути тільки тоді успішна у своїх діях, якщо вона вміє добре використати артистичний баянс між суперечними інтересами великих потуг. Щоб успішно заграли цю гру політики (дипломатії), треба бути хитрим, приготуваним, а найбільш — зорганізованим та сильним у внутрішній єдності.

Наша українська спільнота — чи то в Україні, в Сибіру чи в діаспорі, — потребує якраз цієї єдності всього українства в часі наступу ворожих сил. У Канаді наше суспільство борониться перед асиміляцією; у церковному житті українській католицькій Церкві загрожують загрози Ватикану з Москвою, які провадяться коштом української католицької Церкви, та тим загрожують і українському народові та загально українській справі. На всіх фронтах боротьби за українську справу, стає щораз ясніше для всіх українців на цілому світі: нам треба з'єднатись у спільній боротьбі за наше українство — нам треба щораз більше закріплюватись у спільній праці для досягнення нашої мети та для поширення пізнання своєї гордості — бути собою, бути українцем!

Це прямування поширити наше українство, пізнати себе як гора національна група, та скріпити єдність нашого українства є якраз завданням, яке собі поставили суспільні працівники Союзу Українського Студентства Канади на своїх щорічних канікулах по різних містах Канади. Нас є понад півмільйона мешканців у цій країні. Це могла б бути велика сила — якщо б вона була з'єднана та зміцнена спільним почуттям єдності свого українства. Збудити гордість своєї належності до українського суспільства, до української культури — є якраз мета тих студентів, які пожертвували свій час для суспільної праці.

УКРАЇНСЬКА ПЕРЛИНА - МОВА !

Тепер, коли на рідних землях, намагаються знищити нашу мову, викоринити її, щоб нарешті Український народ засимілювався, ми, українські студенти, також занепадаємо. Мова — дух народу — гине серед студентства. Шкільний рік розпочинаємо суперечкою: — якою мовою провадити сесію УКРАЇНСЬКОГО Студентського Клубу? "Студент"

виходить двома мовами, з перевагою англійської мови, — поперше, бо не знаходиться досить зацікавлених та амаль студентів, щоб писали українською мовою, а подруге, через те, що студенти, замість бажати поправити свою мову, ають читати по-англійському. Лише наша "Зозулька" якось, хвала Богові, не занепадала і тримається української мови.

Люди говорять про нове відродження українського студентства в діаспорі. Студенти працюють як суспільні працівники, улаштовують конференції, борються за права української мови, за багатокультурність. Студенти протестують проти ув'язнення українського історика Валентина Мороза ... Але чи знають, чому вони протестують, чи читали "Серед снігів" ?

Олександр Де

Ідеї, уяви, слова ...

Що — слова без ідей чи уяви ?

Що — ідеї й уяви без слів ?

Що — Поет без чистої пради,

без любови-щирини

і честі перлини ?

Кожний може,

як хоче,

слова перекреслити всі,

заперечити ідеї й уяви чужі,

але хто,

відважніший із аїдажних,

заперечити зможе

слово чистої пради,

наповнене любов'ю-щиринею,

чеснотами перлини,

у піснях, Поета-Співця ?

Квітень, 1970 р.

Редакційна колегія "Студент"-а щиро дякує письменникові Олександрові Де за милу несподіванку у формі надісланих книжок письменника на руки членів редакційної колегії.

DID YOU KNOW...

... T. Shevchenko may be considered a pioneer of new techniques of engraving not only in Ukraine but also in Russia. In 1842 in St. Petersburg he made a galvanoplastic engraving illustration to Shakespeare's King Lear, the first of its kind in Russia. (Taras Shevchenko, The Artist, Ivan Dywan, Editor, Winnipeg, 1964. pg. 82.)

... A close friend of Shevchenko, whom he met in St. Petersburg after Shevchenko's release from exile was the Shakespearean actor Ira Aldridge, an American Negro,

whose portrait Shevchenko drew in black and white pencil. (Idem, pg. 84.)

... The luminaries of St. Petersburg Academy in the XVIII century were Ukrainians: Antin Losenko, Volodymyr Borovykovsky, Dmytro Levytsky, and the sculptors Ivan Martos and Michael Kozlovsky.

... that the monumental mosaic and fresco painting is the principal element of St. Sophia Cathedral in Kyiv. The combination of mosaics and frescoes is not found in Byzantine churches. It is a

distinctive feature of St. Sophia in Ukraine. The principal parts of the church — the central space under the dome and the central apse are adorned with vari-colored mosaic pictures. All other parts of the church — central and lateral nave are decorated with frescoes.

... that of all ancient mosaics survived in the world, those of St. Sophia in Kyiv are most authentic examples of the monumental painting of XI century, because they have never been done over again.

Продовження на Ст. 4.

ЗАЯВА ЦЕСУС НА "РЕЛІГІЙНО-НАЦІОНАЛЬНІЙ

МАНІФЕСТАЦІЇ

в Торонто, Онтаріо, Канада.
27-го червня, 1971.

Центральний Союз Українського Студентства вітає голову Української Католицької Церкви, Йх. Блаженство Верховного Архієпископа владіку Кир Йосифа Сліпого, присутніх владик, все українське духовенство, представників українських організацій, гостей, українську молодь, та вірних на цій маніфестації солідарності з воюючим українським християнством, яке боролось і бореться за права української Церкви і за права української нації.

Центральний Союз Українського Студентства в імені українського студентства у візантійському світі, об'єднаного в ЦЕСУС, і в імені українського студентства в Україні і всюди поза залізною заслоною, яке бореться за національні, культурні та релігійні права українського народу, гостро протестує і засуджує Ватиканську курію за її антиукраїнські виступи і потягнення. Рівнож ЦЕСУС засуджує контакти, які плекає Ватикан з атеїстичною та імперіалістичною Москвою, бо цей діалог веде до коштом українського народу і українських Церков. НЕ МОЖЕ БУТИ порозуміння з тими, які прямо відповідальні за геноцид українського народу, в наслідок чого загинуло о-коло 15,000,000 українського люду за останніх 50 років. Не може бути порозуміння з тими, які вислали в сибірські млини смерті мільйони невинних людей. Не може бути порозуміння з тими, які про-

ляли кров або ув'язнили тисячі українського духовенства і владик та сотні тисяч вірних українського православного та українського католицького віровизнань. Не може бути порозуміння з тими, які нищать українські культурні надбання, палять манастири і бібліотеки. Не може бути порозуміння з тими, які знищили і нищать сотні українських християнських храмів по всій Україні. Не буде порозуміння з тими, які держать в тюрмі владіку Василя Величківського; Не може бути порозуміння з тими, які замучують в тюрмах Валентина Мороза, Святослава Караванського, Володимира Горбоваго, Катрю Заричку і тисячі інших українських патріотів. Не може бути порозуміння з тими, які виконують роботу диявола на землі, бо це суперечить принципам християнства і принципам підставової гуманності.

Центральний Союз Українського Студентства заявляє свою піддержку мученикові за Христову віру і за український нарід Первоєрархові Української Католицької Церкви, Блаженнішому владіку Йосифу Сліпому і всім владікам, які змагають до по-винності Української Церкви

через патріархальний устрій.

Центральний Союз Українського Студентства настоює, щоб, незалежно від станов-ща Ватикану, Блаженніший Верховний Архієпископ у най-скорішому часі прибув до сво-їх вірних в Канаді, щоб негайно був скликаний Синод українських католицьких вла-дик з метою проголошення патріархального устрою для Української Католицької Цер-кви під проводом Верховного Архієпископа. Того вимагає історична хвилина; Того вла-дають потреби і права у-країнського народу і україн-ської Церкви.

Центральний Союз Українського Студентства закликає все українське духовенство і всіх вірних обох Церков у-країнського народу до єдно-сти і співпраці для добра всіх українських людей, для добра українських християн, для добра всієї України; ЦЕСУС

закликає мирян та все українське духовенство – духовних провідників українського на-роду, скріплити боротьбу проти матеріалістичних тенденцій, які підточують українське ду-ховенство надальше поборю-вати не-українські і ворожі впливи в українських Цер-квах. ЦЕСУС закликає все українське духовенство скрі-плити свою конкретну участь в обороні політичних, куль-турних і релігійних, Богом даних прав українського на-роду та української людини, бо на їх захист вже стало у-країнське патріотичне сту-

Голова ЦЕСУС, Олег Романиук,
під час Релігійно – Національної Маніфестації

дентство і молодь, в Україні і в діаспорі.

Центральний Союз Українського Студентства ставить вимогу, щоб негайно була створена постійна комісія, зложена із українського ду-ховенства і мирян за звіль-нення з московської тюрми потерпілого за Христову віру і український нарід владіку Василя Величківського та всіх владик і духовенства обох українських християн-ських Церков, які не по сьо-годнішній день караються пс-тюмах і коцлагерях боль-шевицької Москви; щоб ця ко-місія несла в імені всіх укра-їнців, і за їхньою допомогою, духову і матеріальну допо-могу всеукраїнському воюю-му Християнству в Україні і поза її межами.

Українське студентство глибоко відчуває, що Христо-

ва віра для українського на-роду є вірою Вільних Людей. Християнський Бог для укра-їнської нації є Богом Волі, Правди і Любви.

Вийшовши з України в діаспо-ру, українці взяли зі собою тільки свого Бога, свою Цер-кву, свій Собор, який вони будують всечасно, завжди і в усьому. Українці виражають у Ньому Людину, якнайкращу частку себе, свого народу, і бажання до боротьби за рід-ний край. Українці вибудову-вали свій Собор, і будуватимуть його завжди, де б їм не при-йшлося жити, тому, що Україн-ський Собор Духа – УКРАЇН-СЬКА Церква є прозлом Бо-жим і виявом української суб-станції, української духово-сти, голосу предків і запо-віту нащадкам.

Управа ЦЕСУС.

TO A KURD BROTHER

W. Symonenko *
(1935–1963)

Fight and you shall win!
T. Shevchenko

The mountains drenched in human blood invoke,
The menacing storm clouds are closing in,
Into the valleys ravaged and torn
The hungry chauvinism is bursting in.

Oh, brother Kurd, your cartridges preserve,
But lives of wicked killers never spare!
Upon the bastards of selfrule and spoil
Swoop like cyclone, like bolt of lightning rare!

Converse with them by whistling bullets only
For they have come not only as your master:
They came to take your language and your name,
And turn your son into a roaming bastard.

With an oppressor you won't get along:
You pull the cart – he sits and drives in eveng,
Grows ugly fat from blood of weary peoples
Our fiercest enemy – the chauvinism.

He will do all to force you down,
He has engaged perfidy with shame...
Oh, brother Kurd, your cartridges preserve,
Or you will lose your people and your name.

Don't rock to sleep the night of hate.
For affable and kind you only can exist
When into gaping grave will tumble down
The last on our planet chauvinist.

Translated from Ukrainian
by L. Lishchyns

*Wasyly Symonenko was born, lived and died in Ukraine.
This is one of his poems never printed in USSR.

СТАРІ АРГУМЕНТИ

Справа поїздки прем'єра П'єра Е. Трудо до СРСР та тим і порушена справа відно-сним Трудо до української си-туації ще не зовсім закінче-на. Нещодавно канадсько-ні-мецька газета "Монтреалер Нахріхтен" помістив редак-ційну статтю, у якій накида-ється за його промову в Се-наті 3-го червня ц.р. Цього ж дня сенатор Юзик обвинув-тив прем'єра Канади, що дружні договори прем'єра із Советським урядом є шкід-ливими для Канади – країни, я-ка вважалася як останній при-тулок тих народів, які утра-тили волю у своїх країнах че-рез московсько-більшевиць-кий імперіалізм, та що спів-дружність між Канадою та Советським Союзом у торго-вельних та культурних спра-вах можна пояснити як при-знання та схвалення канад-ським урядом жорстокого вярваризму та злочинів мос-ковського режиму. Німецька газета, однак, вважає дого-вір Труда як прогресивний

рух у світовій політиці до дружності та мирної коек-зистенції між Сходом та За-ходом, та вважає виступ се-натора Юзика як вигук "еміг-раційного українця", який, мовляв, вимагає того, щоб Канада втручалася у внутріш-ню політику Советського Со-юзу, цебто іншої країни. По-рівняють положення України у СРСР до положення Квебе-ку в Канаді, та закидають, що коли б Трудо порушував справу України в СРСР, то він те саме б робив, що Де-Голь, перебуваючи у Квебеку в 1967 р.

Аргументи "Монтреалер Нахріхтен" уже старі – шми

користувалися всі вороги у-країнської справи, щоб поборювати державницькі пряму-вання українського народу. Перш за все, сенатор Юзик не є український емігрант. На-родився сенатор у Канаді, у місті Пінто, коло Естевана, у Саскачевані, як син україн-ських піонерів. Став він в о-бороні української справи в канадській Сенаті як ка-надієць українського похо-дження в обороні своїх пред-ків та в обороні людських прав, які в Канаді існують.

Продовження на Ст. 5.

ПРОГРАМА – ЦЕСУС

Центральний Союз Українського Студентства передає свої коментарі та новини щоп'ятниці о 1-ій год. по полудні на українській радіопередачі "Прометей", на хвилі 101 FM CHIN в Торонті.

ІНІЦІАТИВА

Поміж цікавими проєктами, прийнятими канадським урядом цього року на так званій "Опортунітіс Фор Іюс про-Грем", був проєкт Богданки Цмоць з Оттави. Для шістьох осіб є завдання досліджувати та розвідувати канадські культурні та комунікаційні установи, з метою приготувати серію інформативних есеїв.

Працівники, студенти університету, будуть працювати в різних містах Канади (Оттава, Монреаль, Вінніпег, Торонто), подібно до суспільних працівників ССК-у. Місцевості, розвідані студентами, (як наприклад: всеканадська галерея мистецтва, всеканадські музеї, і т.д.) повинні сягати 30 до 34. Дослідники студенти стараться довідатися, як найкраще ці установи можуть послужити національним меншинам (головно українцям), і як ці меншини можуть узяти більшу участь у тих інститутах. Надіються, що аналізи дослідів спонукають побудувати дорожньо-комунікаційні між поодинокими етнічними групами і канадським загалом. Тому, що проєктом займаються студенти, другою метою є довідатися, до якої міри мольд сама впливає на меншості в Канаді, та створити ефективну комунікацію в межах громади. Студенти мають змогу не тільки запізнатися із структурою, системою та працею цих установ, але також мають нагоду співпрацювати з видатними людьми канадського суспільства.

Копії есеїв, чи так звані "рісерч пейперс", будуть розіслані до всіх українських часописів, журналів та радіо-передач Канади, як також до державного секретаріату та "Інформейшен Канада".

I.M.

ЛІТНІ КУРСИ в САСКАТУНІ

Цього літа перший раз у Саскатуні відбуваються українські курси для середньо-школьної молоді.

Програма включає:

- 1). акредитовані курси української мови для студентів 9-ї, 10-ї, 11-ї, та 12-ї клас.
- 2). історія українців Канади
- 3). географія України
- 4). українська література
- 5). історія України
- 6). українські народні танки
- 7). хоровий спів і гра на бандурі

В додатку до цієї програми заплановано також навчання у таких мистецтвах — прикладних ділянках, як: вишивання, різьба, писання писанок, українське кухарство, малювання й художнє фотографування.

Для розваги студентів заплановано такі денні заняття: спортивні ігри, плавання, забави, анвілювання фільмів, екскурсії до музеїв, мистец-

УКРАЇНЬСЬКА ПЕРЛИНА — М О В А

Продовження із Ст. 2.

"І небо не вмиє, і заспані хвилі,
І понад берегом геть-геть,
Неначе п'ятий очерет
Без вітру гнеться ...";

до вічного революціонера:

"Мов водоспаду рев, мов битви гук кривавий,
Так наші молютки гриміли раз-у-раз;
І п'ядь за п'ядю ми місця здобували,
Хоч не одного там калічили ті скали,
Ми далі йшли, ніщо не спиняло нас!"

до незламної душі поетки:

"Ні, я хочу крізь сльози сміятись,
Серед лиха спілати пісні,
Без надії так сподіваюсь,
Жити хочу! Геть дум сумні!"

до перлин сучасної доби:

"Різни бувають естафети.
Передають поетам поети.
З душі у душу,
Із мови в мову
Саободу духу і праву слова,
Не проминаючи на речі тлінні —
На словолюбство і на выгоду,
І не зронивши,
Бо заук падиля
Озветься бодем в душі народу."

***

"... і асе це так просто як
на вулиці розминаються
незнайомі перехожі, як розминається рука
з безліччю дощових крапель."

Ірина Макарик

ких галерій, прогульки до парків, озер та поїздки по історичних піонерських поселеннях.

Душпастирська опіка студентів, як православного так і католицького віровизнання та навчання релігії і церковного співу провадиться під наглядом місцевих православних та греко-католицьких от-

ців.

Курси викладають професійно кваліфіковані вчителі.

Підготовкою програми займається Рада Української Школи при допомозі українського Інституту ім. П. Могили.

Курс триватиме 6 тижнів, від 4-го липня до 15-го серпня, 1971 р.

UKRAINIAN STUDENTS LITERARY CIRCLE UNIV. of MANITOBA

In order to provide an opportunity for students to read and discuss their own creative writing, two literary evenings were held by the Circle for this purpose. During the first meeting held Dec. 17, 1970, students Sofis Kachor, Myrosia Pidhirna, Marta Kachor and Dmytro Farkawych read some of their works. At the Feb. 5, 1971, evening, Ihor Sochylo, Petro Melnycky, Marta Kachor and Yaremb Shuliakewych gave readings.

On Jan. 19, the Circle sent letters to various officials at the University of Western Ontario in London, Ont. supporting the Ukrainian Students Organization at the U. of W. O. in their efforts to have Ukrainian recognized as an accredited course in the university curriculum.

In addition to a book exhibit at the Univ. of Manitoba Elizabeth Dafoe Library in commemoration of the 100th anniversary of the birth of poetess-dramatist Lesya Ukrainka organized by Zorianna Hrycenko and Marta Kachor, a seminar for students on the topic "Shakespearean Motifs in the Works of Lesya Ukrainka" was held in the Faculty Lounge of the Fletcher Argue Bldg. on Thurs. Mar. 4. The seminar paper was presented by Sofia Kachor. Readings of selected works of Lesya Ukrainka was given by Marta Kachor.

During the second semester, the Circle also published a stationery card entitled "Kolbach" designed by Univ. of Man. Fine Arts student, Irena Kuziw, for the purpose of raising funds for the continuation of bringing in to Winnipeg writers for literary evenings.

On Sat. May 8th, the Literary Circle sponsored an evening commemorating the 100th anniversary of the birth of short story writer Vasyly Stefanyk (1871 - 1971) in the Planetarium Auditorium, 190 Rupert Ave. Guest speaker was Prof. Danylo Struk, of the University of Toronto, who spoke on "Human Tragedy in the Works of Vasyly Stefanyk". Both students and the general public were cordially invited to attend the evening.

The executive of the Ukrainian Students Literary Circle for 1970-71 consisted of: Sofis Kachor, president; Marusha Hewryk, vice president; Zorianna Hrycenko, secretary; Yaremb Shuliakewych, treasurer, Vera Hrycenko, recorder; Prof. Jaroslav Rozumnyj, advisor.

У К Ф М

Продовження із

Ст. 1.

Вечером буде відбуватися концертна програма для публіки з виступами танкових груп, сценічними постановками, хорами та солов'ями точками, ансабленням українських фільмів, накручених в Канаді та в Україні та найновіших сучасних фільмів визначних канадських фільмових режисерів. Тут згадаємо фільм, нагороджений 2-ю міжнародною медаллю в Каннах, "Тіні забутих предків", "Сон" та "Кам'яний Хрест", які були накручені в Україні; документарний фільм про мистця Якова Гніздовського, за який здобула американську нагороду цього року в Нью Йорку режисер П. Ноанський, та чотири фільми молодого українського режисера з Нешенол Філм Бора, Романа Кройтера, між ними Воєсвіт і Стравінський.

Всі учасники фестивалю будуть мати нагоду оглянути малярські виставки, ансаблення скульптури і графіки, мистецтво оточення, світляних ефектів та кінетики, виставки фотографії, української народної ноші та народних музичних інструментів. До участі у ансабках запрошено ансаблених професійних мистців та студентів мистецтва.

Перелбачаємо, що у фестивалі прийме участь понад 400 осіб.

- Пане редакторе, що сталося з Вашим журналом?
- Як, що сталося? Нічого...
- Чому його більше не видно?
- О, не видно... — відповідає швидко редактор.
- Не видно тому, бо журнал вийшов.
- Та як видно, як нема його?
- Вийшов з ГРОШЕЙ...

"СТУДЕНТСЬКИЙ ГОЛОС"

Радіопрограма під керівництвом Юрія Боднарчука і Олександра Олійника, на хвилях:

1540 CHIN A.M.

У Торонті

Передача відбувається кожної суботи о год. 12:30.

СУСПІЛЬНІ ПРАЦІВНИКИ СУСК-У

в Канаді існує одна культура і дві офіційні мови. Основою цієї культури є економія, а мова і звичаї це є тільки дрібні складові елементи культури. Під час семінарів про соціальне по- жвавлення говорилось про різні способи організування громади для ефективної пра- ці.

Кілька важливих, проєктів для нашого суспільства, які хочуть реалізувати суспільні працівники цього літа — є уживання українських тем у канадських фільмах, ста- новлення українських радіо- програм та накручення теле- візійних програм на звуко- зорові тасьми або "відео

Продовження із Ст. 1.

тейп". Це є важливий спосіб комунікації, який може краще з'єднати українців у Канаді.

Працівники мають два головні обов'язки: перш за все навіязати контакти поміж українським суспільством та урядом, і поміж українцями та іншими етнічними групами, а подруге — допо- могти у внутрішніх справах нашого українського суспільства у Канаді.

Своєю працею суспільні працівники СУСК-у стара- ються поширити "україн- ський студентський рух"

та тим дати приклад укра- їнській громаді в Канаді стати до боротьби за збере- ження української ідентич- ності, української культури,

— і тим дати змогу вільного розвитку українства у цій країні на майбутнє.

СУСПІЛЬНІ ПРАЦІВНИКИ

АНДРІЙ БАНДЕРА з Торо- нта, працює як координатор східної Канади,
МАРУСЯ БАРАБАШ із То- ронти, працює в півден- ній Онтаріо.

Під час орієнтаційного курсу суспільних працівників СУСК-у

ЛЯРИСА БЛАВАЦЬКА з Ед- монтоном, працює в Тан- дер Бей,
МАРКО БОЙЦУН із Торо- нта, працює у Вінніпегу,
ЮРІЙ БОДНАРЧУК з Мон- трео, працює в Торонті,
ГАНЯ ГАЛАН з Брантфор- ду, працює як референт студентських справ на Канаду,
ОЛЕГ ІЛЬНИЦЬКИЙ з Він- ніпегу, працює в північ- ній Онтаріо,
ЮРКО КОВАР з Торонти, і- де до Ванкуверу,
ГЕНЯ КОЦУР з Торонти, працює в південній Сас- качевані,
МАРУСЯ КУХАРИШИН з Ед- монтоном, працює як коор- динатор західної Канади,
ГАЛЯ КУЧМІЙ з Торонти, працює в центральній Ма- нітобі,

ВІРА ЛИХИТЧЕНКО із То- ронти, працює в південній Альберті,
ОЛЕКСАНДЕР РУДНИЦЬ- КИЙ з Монтреалу, працює в Калгарі,
ЛЮДМИЛА ПАЛЬЧЕВСЬКА з Монтреалу, працює в північному Саскачевані,
ІГОР ПЕТЕЛИЦЬКИЙ з Ванкуверу, працює в пів- нічній Манітобі,
ВОЛОДИМИР КОРОВАЙЛО із Сантакатерини, працює в Саскатуні в Саскаче- вані,
ОЛЕКСАНДЕР ОЛІЙНИК з Монтреалу, працює в То- ронті,
АНДРІЙ СЕМОТЮК з Ванку- веру, працює в Оттаві,
БОГДАН СІРАНТ з Торонти іде до Едмонтона,
ОЛЯ ХМІЛИВСЬКА з Торо- нта, працює в Монтреалі.

ДВІ ЗАХАЛЯВНІ КНИГИ З УКРАЇНИ

Вірші І. Калинця і В. Стуса

Брюссель (УІС "Смоло- скип"). Поява на чужині все більшої кількості захала- вних (самвидавських) творів є доказом посилення у УРСР цензурних обмежень та затиску і як обмеженої свободи творчості.

В більшості випадків за- халавні твори заборонені на Україні не тому, що вони не мають політичного спряму-

вання і не порушують ідео- логічно-політичних питань. Це відносилось до збірки захалавних поезій Василя Го- лобородька "Леточе віконце", а тепер — до двох збірок вір- шів молодих поетів Ігоря Калинця і Василя Стуса, які появились у видавництві "Література і Мистецтво" в Брюсселі, (Бельгія).

Ігор Калинець :
"Вірші з України"

Книга має 126 сторінок, груба оправа, ілюстрована шістьма графічними малю- нками Б. Сороки, які тематично пов'язані з поезіями, репродукціями трьох картин О. Новаківського, відбиткою могли М. Шашкевича та д- же символічними "чорними рамами до образу Холодно- го" спаленого дощентом В. Любчином, відомим з "Хро- ніки опору" В. Мороза.

Творчість І. Калинця ві- дома на чужині ще з 1966 р., коли то вперше журнал "Смолюскіп" (ч. 4-5, 1966) опублікував довшу статтю про молодого поета та ви- бір віршів зі збірки "Країна колядок" із циклу "З білого антракту".

Ігор Калинець народився в 1939 р. на Ходорівщині. В 1961 р. закінчив філологіч- ний факультет Львівського університету, деякий час працював у Львівському об- ластному державному архіві.

Поезії І. Калинця знайшли прихильні відгуки на Укра- їні і в Західних літератур- них кругах. Вони були пере- кладані на багато чужих мов.

Збірку поезій І. Калинця "Поезії з України", у видав- ництві "Література і мис- тецтво" попереджусь обшир- на стаття Романа Семковича, в якій дається цікавий огляд творчості поета.

"Поезії з України" поді- ляються на кілька частин: "Дійство перше" (19 віршів), Інтермедія "Мій давній го- лос", 1962 (11 віршів), "Дій- ство друге" (21 вірш), Ін- термедія "Калиновий герб" (16 віршів), "Дійство третє" (17 віршів). В податку пере- друковано 10 віршів з різ- них видань.

ВАСИЛЬ СТУС :
"Зимові дерева"

Книгв має 206 сторінок, груба оправа, прикрвашена відбиткою погруддя поета роботи скульптора В. Дов- ганя, обкладинка — роботи

COMMUNITY ANALYSIS : a poem

There are some Ukrainians who —

... attend weddings
... write for Ukrainian newspapers
... sing songs
... play musical instruments
... attend school
... organize clubs
... teach

There are others who —

... belong to the Professional & Businessmen's Club
... run the Credit Unions
... own the Ukrainian Book stores
... donate

Several —

... enter carnival contests
... sell tickets
... are in charge of Bingos
... run the Bozoors
... sell their wares at the city market

Others —

... are leaders in our churches
... sermonize
... preach

And there are some Ukrainians —

... who say they are not.

Irko Kucharyshyn

А. Стебельської, передмова Аріяни Шум.

Хоч поезія Василя Стуса була мало відома, зате його ім'я набрало популярності в Україні й на чужині, в зв'язку з його протестними листами в обороні ув'язне- них українських культурних діячів.

Василь Стус народився в 1938 р. на Вінниччині, в 1964 р. був аспірантом Ін- ституту літератури АН УРСР.

Його перша збірка вір- шів "Зимові дерева", яка по- явилася у видавництві "Лі- тература і мистецтво" поді- ляється на три частини: до першої увійшло 32 вірші, до другої — 51 і до третьої (ранні поезії та експеримен- ти) — 31 вірш.

Збірка відкривається ко- ротким словом поета, яке він написав в Києві 1969 р. "Двоє слів читачеві", де він пише: "Поет повинен бути людиною. Такою, що повна любові, долає природне по- чуття зневажливості, звільню- ється од неї, як од скверни. Поет — це людина. Насам- перед".

Збірка поезій І. Калинця і

В. Стуса появилася у видав- ництві "Література і мис- тецтво" без відома і згоди авторів.

СТАРІ АРГУМЕНТИ

Продовження із Ст. 3.

Українці в Канаді є кана- дійськими громадянами, а не тільки якісь емігранти, і во- ни мають право вимагати від свого прем'єра, щоб він від- зеркаляв їхні бажання та по- чуття у внутрішній та зовніш- ній політиці своєї країни. Ви- глядає, що Монтреалер Нах- ріхтен вважає себе ще газе- тою німецьких емігрантів, і ще не зрозуміла, що канадій- цями не є лише англієць та француз, але всі етнічні гру- пи цієї країни.

Подруге — "Монтреалер Нахріхтен" закидає сенато- рові Юзикові, що прем'єр Трудо не має права втруча- тись у внутрішні справи ССР Р. Україна не є внутрішньою справою Советського Союзу

Продовження на Ст. 6.

CRISIS IN BONNYVILLE

by W. Asper

Bonnyville, Alberta. Population 2500. Less than 50 percent French. The other half — Ukrainians, Germans and others. In March of this year the town exploded.

Not in a big way. But big enough to let us all know, everywhere in the country, that it can happen again in a much bigger way.

The issue springs from the Federal government's idea of English-French bilingual districts. The idea, originally coming out of the research of the Royal Commission on Bilingualism and Biculturalism calls for 35 areas of the country to be specially marked off as areas which will provide all government services in English and French for the sizable English and French populations in these districts. The hope of the B & B Commission is that provincial and local services would follow suit and also bilingualize their services.

That's what happened in Bonnyville.

It was a symbolic issue. The town council had to deal with a motion to make the decal on municipal vehicles bilingual. The town council voted three to three. The mayor, on the principle of accommodating the minority,

voted to break the tie in favour of bilingual decals.

The people of Bonnyville reacted with hostility. The extremists refuse "to have Bonnyville turn into a little Quebec". "Why don't they pack up and go to Quebec where they belong?" In essence the opposition insists that Bonnyville (and Alberta?) must be only English speaking. It is an intolerance for another Canadian language.

However, Bonnyville must realize, as must every city in Canada, that linguistic and cultural plurality is in the very nature of our society. To insist on "kicking the French out" in Bonnyville is the same principle as separating Quebec from Canada. It's an admission of intolerance which will disunify Canada.

To keep Canada united we must respect other linguistic groups and their right to obtain services in their own languages. But how can this respect be created? It is my belief that respect would grow if we start speaking about the rights of all Canadian languages to be recognized in the appropriate areas.

It's strange that Ukrainians in Bonnyville are defending English as their social language. Why aren't they defending Ukrainian? Both are Canadian languages. Both are equally valuable socially. Yet Ukrainians are not demonstrating that they feel about their language as do the French. They do not respect their own language and undoubtedly these same people are the ones to criticize the French.

Why defend English as there's no chance that it will be in danger of disappearing. English will continue to be the common language of all citizens of Bonnyville. English will continue to come over television and radio, through the school system and through government. English will dominate everything and will still be the language of unity in Bonnyville.

And what about the decal? It is an attempt by one of Bonnyville's social languages to be recognized. I call them social because it's at this point that the B & B Commission is wrong. If one of the groups wants to be recognized then all the groups should be recognized. To be consistent, the languages of other large social groups (all those that want it) — Ukrainian and German — should also be put on the municipal seal. That

would show that the Ukrainians also respect their language and I feel that if this were the case then the English language opposition to French would collapse. After all, how many Englishmen are there in Bonnyville?

A large measure of the problem rests with Ukrainians. In many other towns and cities in Canada, Ukrainians are learning to speak to French in French. And why not? We're now becoming aware that by doing this we can expect the French to speak to Ukrainians in Ukrainian. It's a mutual sensitivity. You become conscious of a respect for languages when you have a particular one of your own. Both Ukrainians and French are well established social minorities in Bonnyville and both have much to benefit from recognizing the wishes of the other.

A word to the Ukrainians — by becoming conscious of the value and rights of Ukrainian in your town, and wanting to respect the same rights for the French, you'll do much to promote harmony among our Canadian linguistic groups. But it has to start with you — each of you. To accomplish this you'll have to develop a consciousness of the Ukrainian community and of the Ukrainian nationality in Canada. If its right to have French as a Canadian language; if its right to have English and Eskimo recognized as part of our language heritage, its also right for you to proudly say that Ukrainian is a Canadian language — and — that in Bonnyville, Canadians will come to recognize that all languages used by large groups of people will have an equal place in our society.

КАНАДСЬКІ ЕТНІЧНІ СТУДІЇ

Продовження із Ст. 1.

тету. Проф. Біда, президент айдіду Слов'янських Наук при Оттавському Університеті, також був президентом Комітету, який організував програму цієї зустрічі. Слід згадати, що до цього Комітету належав сенатор П. Юзик, проф. Ісаїа і проф. Т. Крукоаський.

При кінці триденної конференції, було прийнято нову конституцію та вибрано нову Управу. Із прийняттям нової конституції "Між-Університетський Комітет Канадських Слов'ян офіційно перебрала нову назву "Асоціація Канадсько-Етнічних Студій". Нова назва докладніше відображає мету і зацікавлення цієї організації.

До нової Управи належать: голова — проф. К. Джайнен (Оттавський Університет); перший заступник: проф. С. Босніч (Унів. Новога Браунсвіку); другий заступник: проф. А. Камбел (Оттавський Унів.) секретар-скаржник: пан С. Яворський (Оттава); члени: проф. Б. Бошоркіа (Карлтон Унів. Оттава); проф. Т. Крукоаський (Оттавський Унів.); др. Кейдж (Монреаль). Голова айданячого комітету: проф. Стронг (Карлтон Унів. Оттава).

Поміж майбутніми запланованими заняттями Асоціації Канадсько-Етнічних Студій є дальші дослідження над етнічними групами, айдання книжок і заснування цен-

тріа для канадсько-етнічних студій.

Крім поважних, есей айдбулися також і більш приміні розагага хвиліни. На одному бенкеті в "Шато Доріе" готелі, достойний І. Яремко айдчитаа цікаву промову, як предстаанік проанційного уряду. Читаачі з аірша Т. Шеаченка "Ісаїа", Яремко підкресляла пристрасну любов до саобої не тільки українців, але всіх слов'ян. Достойний пан Яремко, наа'язучи до різних прикладів, указаа на неоціненний аклад слов'ян у канадську культурну мозаїку.

Достойний пан Станбурі, міністер "Інформейшен Канада" та громадястаа, предстаав чотири мети уряду щодо участі етнічних груп у канадському житті:

1. інтеграція нових іммігрантів і першого покоління,
2. лінгвістичне та культурне айджааня та розаиток,
3. прийняття етнічних груп у канадське життя та їхня більш інтенсивна участь у канадському житті,
4. обмін культури поміж етнічними групами.

"Канада має унікальну нагоду зберегти таку націю, яку умоваїни модерного саїту аймагають — одна, у котрій багато різних людей можуть разом жити. Ми маємо таку націю, і я певний, що ми її збережемо!" (Станбурі).

I.M.

СТАРІ АРГУМЕНТИ

Продовження із Ст. 5.

у такому розумінні як Касбек є анутрішньою справою Канади. Україна є, хоч на папері, самостійною республікою у складі Советського Союзу. У парграфі 17 Советської Конституції стоїть: "Кожна складова республіка Советського Союзу має право айдлучитися аїд СССР." Такого права не має ніяка проанція Канади, і аїде а канадійський конституції нема моаї про право сепаратизму проанцій.

Як репрезентант країни, яка сааєє найбільшою цінністю уважає особисту аолю всіх своїх громадян, прем'єр Труд до повинен стааати в обороні всіх людей, яким це право аїдбране.

Час уже, щоб ми, українці в Канаді стали а обороні цих прав, які дає нам ця країна. Якщо будемо боїтися стааати а нашої обороні, так як деякі наші чинники боїлися стати у своїй обороні після проти-українських аистунія прем'єра Труда, то далі будуть по-ялятися такі статті як оце у "Монтреалер Нахріхтен", які обчорнюють нашу українську справу.

Женаяі Заарич

SHORT COURSE -- CONVERSATIONAL UKRAINIAN

Arrow Educational Agency
84 ELM STREET
WESTFIELD, N. J. 07090
— LEARNING SYSTEMS —

UKRAINIAN
Language Record Course

LEARN UKRAINIAN -- THE LANGUAGE OF YOUR PARENTS AND GRANDPARENTS. CARRY ON YOUR CULTURAL HERITAGE.

IF YOU EVER PLAN A VISIT TO THE UKRAINE THIS WOULD BE A BIG ASSET.

FOR ONLY \$ 4.95 PLUS 50¢ FOR POSTAGE & HANDLING, YOU CAN LEARN A 20 LESSON RECORD PROGRAM OF BASIC MODERN CONVERSATIONAL UKRAINIAN, QUICKLY AND EASILY.